

Vážené dámy, vážení pánové,

sedm desítek let. Je to doba dlouhá, či jen zanedbatelný zlomek času?

Záleží na tom, z jakého úhlu pohledu na ně pohlížíme.

Nejsrozumitelnější a nejsnáze pochopitelnou je pro nás doba nám vymezená k pobytu na tomto světě, jež se od oněch sedmi desítek let až tolik neliší.

Při pohledu nazpět máme často dojem, jako by vše bylo včera, možná pak ještě o den dříve. Při pohledu vpřed nám i relativně blízká budoucnost připadá jako nekonečná pouť kamsi za horizont. Jen tehdy, dokážeme-li se na chvíli zastavit a zklidnit běh našich myšlenek poháněných chvatem přítomnosti a přízemní touhou, aby nám něco neuniklo či abychom o něco nepřišli, s překvapením, snad i zaskočení, zjistíme, jak se okolní svět proměnil. Nejen on, i my.

V zrcadle najednou spatříme tvář zbrázděnou vráskami. Při výstupu do schodů zcela zřetelně slyšíme zrychlený dech kohosi. Nikdo, krom nás samých, tam však není. Z těch, kdo kdysi napjatě naslouchali příběhům předků, se stávají ti, komu s neskrývanou nedočkavostí visí na rtech jejich děti a vnoučata bažící po vyprávění o tom, jak to tehdy bylo. Dojdou-li ruku v ruce do míst, kde o pohnuté osudy nebyla

nouze, stojí v hlubokém zamyšlení ještě dlouho poté, co poslední slova odezněla.

Na jedno z takových míst rok co rok v prvních májových dnech přicházíte i vy. Není zde třeba mnoha slov. Nebudete mne, doufám, považovat za velmi troufalého, dovolím-li si nahlas vyřknout to, na co mnozí myslíte, a popsat film, jenž se vám nezadržitelně rozběhne, přivřete-li svá víčka. Bývalá šumavská osada Zhůří. Typická horská stavení, roztroušená po jižních stránách Hadího vrchu byla domovem mnoha generací. Drsné šumavské podnebí jim život rozhodně neulehčovalo. Jen těžká dřina jim zajistila alespoň skromnou obživu. Zejména během takřka nekonečných zim, vysokými závějemi zavátých cest, zůstávali domorodci odříznuti od okolního světa a odkázáni jeden na druhého.

Nehledě na různost jazykovou dokázali najít společnou řeč a vychovávat společně počaté děti mísíc krev germánskou se slovanskou. Žili tu pospolu v každodenních radostech i starostech až do doby, kdy se rozhořel nejstrašnější válečný konflikt v lidských dějinách. Ani tehdy je však určitě nenapadlo, že osud Zhůří je zpečetěn a kdysi významná šumavská osada odsouzena k zániku. Ještě

před tím však byla svědkem tragického střetu. Konec války a svěží závan svobody byl již všudy přítomný. Bojovníci americké 90. pěší divize překonali šumavské hřebeny a začínali sestupovat do vnitrozemí. Od vylodění v Normandii prošli nesčíslným množstvím vsí a měst až sem, do těchto míst. Ve Zhůří vpadli do fanatickými Němci připravené léčky a svedli zde jeden z posledních vítězných bojů. Zvítězili. Daň však byla krutá. Uprostřed šumavských plání, drsných i malebných v každém okamžiku, vydechlo naposledy deset hrdinů, přinášejících nám svobodu. Nebylo jim dopřáno vrátit se do svých domovů tam daleko za mořem. Nebylo jim ani dopřáno dožít se věku, pro jednu generaci přiměřeného, věku čítajícího alespoň sedmdesáti let. A přesto nežili zbytečně. Vykonal pro nás víc, než dokáže několik generací. Díky jejich obětem dnes žijeme svobodně. Přes veškeré snahy komunistického totalitního režimu o vymazání jejich hrdinství z paměti místních lidí se tak nikdy nestalo.

I proto zde dnes stojíme plni pocty a vděku svým osvoboditelům.

Vaše oběti nebyly zbytečné a nikdy nebudou zapomenuty.

Děkuji Vám za pozornost.